<u>Dijagrami komponenata</u>

- Dijagram komponenata prikazuje fizičku organizaciju softverskog sistema
- Koriste se za modeliranje statičkog pogleda na implementaciju sistema
- Prikazuju se zavisnosti između komponenata sistema

Elementi dijagrama komponenata

Dijagrami sadrže:

stvari: komponente, interfejse, pakete

relacije: zavisnosti, generalizacije, asocijacije, realizacije

-Komponenta može biti: izvorna datoteka, biblioteka, izvršna datoteka,

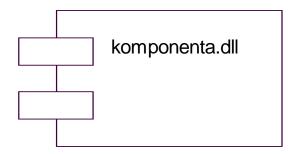
tabela, dokument

Komponenta

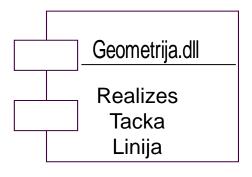
- Komponenta je fizički i zamenjivi deo sistema koji realizuje skup interfejsa
- Ime komponente može biti jednostavno ili sa putanjom

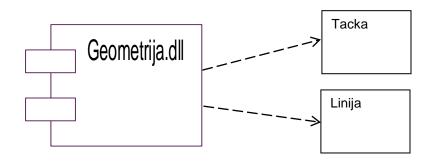
```
(ime_paketa::ime_komponente)
```

Grafička notacija:

Komponenta može da sadrži i odeljak klasa koje realizuje (Realizes)

Komponente i klase

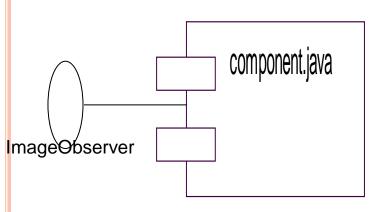
- -Klasa reprezentuje <u>logičku apstrakciju</u>, a komponenta <u>fizičku stvar</u>

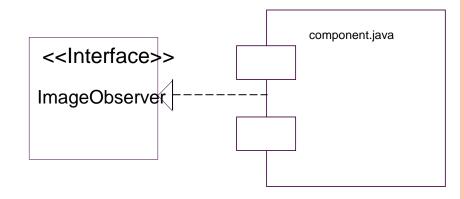
 "u svetu bitova"
- Komponenta predstavlja fizičko pakovanje logičkih apstrakcija
- Klase mogu imati atribute i operacije, a komponente samo operacije
- Servisi klase mogu biti pristupačni direktno, a <u>servisi komponente</u> <u>samo kroz interfejse</u>

Komponente i interfejsi

- -Interfejs je skup operacija koji se koristi da bi se specificirao servis klase ili komponente
- Komponenta realizuje jedan ili više interfejsa
- Standardi kao što su COM, CORBA, Enterprise Java Beans koriste interfejse

Primer realizacije interfejsa (skraćena i kanonička forma):

- Interfejs koji <u>realizuje</u> komponenta se naziva izvoznim (export) interfe<mark>jsom</mark>
- Interfejs koji komponenta koristi se naziva uvoznim (import) interfejsom

Vrste komponenata

UML <u>razdvaja 3 vrste komponenata</u>:

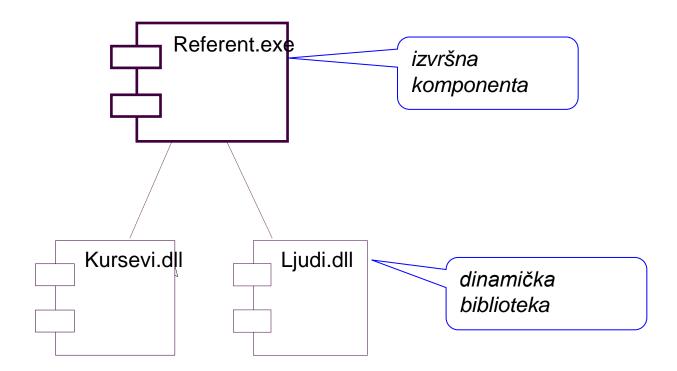
- komponente za isporuku (exe, dll, COM, CORBA, Enterprise Java Beans, html, tabele)
- komponente iz razvojnog procesa (izvorne datoteke, datoteke podataka)
- **izvršne** komponente (kreirane kao posledica izvršenja, npr. COM objekat instanciran iz DLL-a)

Standardni elementi

UML definiše sledeće standardne stereotipove:

- executable komponenta koja se može izvršavati na čvoru
- *library* statička ili dinamička objektna biblioteka
- table tabela baze podataka
- *file* izvorni kod ili podaci
- document dokument

Primer dijagrama

<u>Paketi</u>

- Paketi na dijagramima komponenata sadrže druge pakete i komponente
- Oni se koriste da <u>reprezentuju fizičke podsisteme</u>
- Paketi tipično reprezentuju kataloge u sistemu datoteka
- Logički paketi iz dijagrama klasa se mapiraju u pakete u dijagramima komponenata

Relacija zavisnosti

Paketi i komponente se povezuju relacijom zavisnosti koja reprezentuje:

- zavisnost u vreme prevođenja kada se radi sa komponentama izvornog koda,
- zavisnost u vreme <mark>povezivanja</mark> kada se radi sa bibliotečkim komponentama, <mark>ili</mark>
- zavisnost u vreme izvršenja kada se radi sa izvršnim komponentama

Najčešće primene

- Modeliranje izvornog koda
- Modeliranje izvršnih izdanja
- Modeliranje fizičkih baza podataka